

AVTAL MELLAN UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET OCH ÅBO AKADEMI FÖR PERIODEN 2017-2020

1. ALLMÄNT

Undervisnings- och kulturministeriet och universitetet har ingått ett avtal om målen för universitetets verksamhet med stöd av 48 § 1 mom. i universitetslagen (558/2009). Målen i avtalet bygger på regeringsprogrammet, regeringens handlingsplan och övriga strategiska mål som riksdagen och statsrådet ställt upp för högskolorna.

2. GEMENSAMMA MÅL FÖR HÖGSKOLEVÄSENDET OCH HÖGSKOLESPECIFIKA ÅTGÄRDER

Vision 2025

Det finländska högskoleväsendet - mer högklassigt, internationellt, genomslagskraftigt och effektivt än tidigare - är år 2025 internationellt konkurrenskraftigt, möjliggör reformer i verksamhetssätten och det finländska samhället som bygger på högt kunnande och skapar kompetens för att lösa globala problem. Högskolorna och vetenskapsinstitutionerna beaktar proaktivt i sin verksamhet förändringar i omvärlden, såsom digitaliseringen, internationaliseringen och befolkningsutvecklingen.

De finländska universiteten och yrkeshögskolorna är starka och konkurrenskraftiga aktörer internationellt. Högskoleväsendet består av högklassiga universitet och yrkeshögskolor som profilerat sig på sina starka områden. Deras kompetenser kompletterar varandra så att de besvarar samhällets och arbetslivets behov av olika slag. I högskolornas verksamhet framhävs bildningsuppgiften, det samhälleliga ansvaret och inflytandet, principen om hållbar utveckling och ett etiskt verksamhetssätt samt iakttagandet av god vetenskaplig praxis. Kvaliteten har stärkts genom internationalisering, utnyttjande av digitaliseringen samt genom modernisering av verksamheten. Studievägarna har gjorts flexibla, informationen är öppen och infrastrukturerna används gemensamt. I Finland finns universitet som bedriver spetsforskning och vid alla universitet finns forskningsområden som ligger på internationell nivå. Yrkeshögskolornas tillämpade forskning, utveckling och innovationsarbete stöder i allt högre grad utbildningen och skapar förutsättningar för att förnya de små och medelstora företagen samt både den privata och den offentliga sektorns tjänster.

Högskolorna stöder på ett proaktivt sätt en reform av samhället, kulturen och arbetslivet samt tryggar tillgången till högskoleutbildad arbetskraft. I detta beaktas de minskande årskullarna av unga samt de konsekvenser som förändringarna i arbets- och näringslivet och samhället har på utbildningsbehoven inom varje studieområde. Region- och branschspecifika innovations- och kompetenskluster som för samman olika aktörer gynnas av högskolornas kunnande. Dessa främjar smart specialisering som bygger på regionernas egna styrkor och konkurrensfördelar samt stärker nya tillväxtområden. Samtidigt utnyttjas regionernas kompetenspotential i utvecklingen av högskolornas verksamhet.

Högskolesamfundet återspeglar befolkningens mångfald och i dess verksamhet realiseras allas lika värde och jämställdhet.

Högskolorna förstärker sin genomslagskraft i synnerhet genom att i högre grad utnyttja kompetens och forskningsresultat, öka kommersialiseringen, kompetensexporten och möjligheterna till livslångt lärande samt förbättra företagarfärdigheterna och förutsättningarna för företagande. Högskolorna öppnar upp forskningsresultaten på bred front

och utvecklar aktivt nya verksamhetsmodeller för att föra ut kompetensen i samhället.

Högskolornas och UKM:s datasystem samverkar. Det att information och begrepp är kommensurabla, dvs. går att mäta med samma mått, samt att det finns ett riksomfattande datalager stöder högskolornas verksamhet och UKM:s styrning. Högskolorna har utökat sin internationella genomslagskraft och synlighet på strategiskt valda områden och i det syftet utnyttjat ömsesidigt samarbete och skapat nätverk. Högskolorna kan mångsidigt dra nytta av de möjligheter som det europeiska området för högre utbildning och forskning samt Team Finland -verksamheten ger.

Starka högskoleenheter som förnyare av kompetensen

Högskolorna fortsätter utvecklingen av de olika studie- och forskningsområdena och av funktioner och strukturer inom dem för att koncentrera kompetensen och avveckla oändamålsenliga överlappningar. Högskolorna profilerar sig, förtydligar och intensifierar samarbetet och arbetsfördelningen såväl sinsemellan som i förhållande till forskningsinstituten i fråga om utbildning, forskning, stödtjänster, strukturer och infrastrukturer. Det fördjupade samarbetet stöder en effektiv användning av resurserna och en förstärkning av kvaliteten. Nationella och internationella strategiska partnerskap stärker högskolornas profiler. Högskolorna koncentrerar resurserna på färre enheter med större genomslagskraft och starkare ekonomisk bärkraft. Detta förutsätter att man också väljer bort enheter vid högskolorna.

Åbo Akademi och övriga högskolor i Åboregionen (Åbo universitet, Åbo yrkeshögskola, Yrkeshögskolan Novia, Yrkeshögskolan Diakonia och Humanistiska yrkeshögskolan) effektiviserar resursanvändningen genom en ändamålsenlig arbetsfördelning, samarbete och utrymmeslösningar. Hinder för sektoröverskridande samarbeten avlägsnas och studievägarna utvecklas så de blir smidiga. Åbo Akademi och Åbo universitet fördjupar samarbetet, i synnerhet på respektive styrkeområden och inom innovationsverksamheten.

Åbo Akademi och Yrkeshögskolan Novia samordnar sin verksamhet inom utbildning, förvaltning och service för studerande.

Åbo Akademi och övriga universitetsaktörer i Vasaregionen (VU, HU, SHH), yrkeshögskolor samt andra aktörer inom innovationssystemet utarbetar under år 2017 riktlinjer för Österbottens högskolor i syfte att stärka genomslagskraften och regionens livskraftighet. Vasa universitet koordinerar arbetet.

Åbo Akademi integrerar verksamheten i Vasa och målet är att flytta från Jakobstad till Vasa år 2018. Marinbiologins verksamhet koncentreras till Åbo och Husö. Verksamheten i Raseborg och Korpoström upphör.

Akademien fördjupar sitt samarbete med Teknologiska forskningscentralen VTT och Naturresursinstitutet (Luke), bl.a. genom gemensamt resurserade verksamhetslokaler och infrastruktur i syfte att främja den nationella agendan.

Akademien kommer överens med de universitet som erbjuder universitetsutbildning på det tekniska området om samarbete och arbetsfördelning så att oändamålsenliga överlappningar avlägsnas och samarbetet utökas, i synnerhet i fråga om anskaffning och bruk av dyr forskningsinfrastruktur. Åbo Akademi medverkar i Turku Future Technologies samarbetet för att utveckla DI-utbildningen och samarbetet med små och medelstora företag i regionen.

Åbo Akademi fördjupar sitt samarbete med Uppsala universitet, Umeå universitet och Kungliga Tekniska högskolan inom strategiska områden.

En högklassig utbildning ger snabbare inträde till arbetslivet

Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att förnya utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, lärandemiljöerna och lärarnas kompetens samt genom att öka samarbetet. De drar full nytta av digitaliseringens möjligheter. Högskolorna utvecklar antagningen och förfarandena för att tillgodoräkna sig studier och examina så att den nationella och internationella rörligheten ökar. Högskolorna avstår i regel från de kompletterande studier som krävs för att få fortsätta från yrkeshögskola till högskola.

Högskolorna utnyttjar i högre grad än för närvarande examina på andra stadiet vid antagningen och avstår från inträdesförhör som förutsätter långvariga förberedelser. Högskolorna ökar samarbetet med utbildningsanordnare på andra stadiet för att påskynda övergången till högskolestudier. Antagningsförfarandena utvecklas genom samarbete mellan olika studieområden. Andelen nya studerande som avlägger sin första högskoleexamen utökas genom att möjligheten att reservera platser för dem som ansöker om sin första studieplats utnyttjas och genom att antagningen av studerande som flyttar över från en högskola till en annan utvecklas.

Högskolorna främjar jämställda möjligheter och att examina avläggs inom utsatt tid på alla examensnivåer. Högskolorna utökar de flexibla studiemöjligheterna samt erkännandet av tidigare inhämtad kunskap. Högskolorna gör handledningen av de studerande mångsidigare och utökar samverkan med arbetslivet. Fungerande karriär- och rekryteringstjänster stöder en snabb utexaminering och gör det möjligt att snabbare komma ut i arbetslivet. Högskolorna tar i bruk en riksomfattande karriäruppföljning.

Högskolorna bär ansvar för att identifiera invandrarnas kompetens och utbildningsbehov samt för att förbättra förutsättningarna för dem att bli sysselsatta.

Åbo Akademi tar fram till år 2018 i bruk ett förfarande för antagning av studerande som inte förutsätter långa förberedelser. Universitetet deltar i utvecklandet av gemensamma antagningsförfaranden för olika studieområden så att ansökan inom loppet av avtalsperioden huvudsakligen sker inom den gemensamma antagningen och eventuella urvalsprov genomförs i samarbete med övriga universitet som erbjuder utbildning inom samma utbildnings- och vetenskapsområden. Akademin utökar andelen studerande som tas in för att avlägga sin första högskoleexamen av samtliga nya studerande. Akademin tar i bruk ett betygsbaserat antagningsförfarande i den gemensamma antagningen till ekonomi 2017.

Åbo Akademi genomför ett digitaliseringsprogram i syfte att tillförsäkra samtliga studerandes och undervisningspersonalens digitala färdigheter. Akademin påskyndar utexamineringen av studerande genom att göra det möjligt att studera och få handledning året om. Akademin utvecklar samarbetet med arbetslivet inom ramen för utarbetandet av studieprogrammen och utökar möjligheterna till arbetspraktik.

Genomslagskraft, konkurrenskraft och välfärd genom forskning och innovationer

Högskolorna stöder nya lovande forskningsområden samt forskningsinriktningar som utvecklas nära den internationella toppen. Högskolorna förbinder sig till en öppen verksamhetskultur och en praxis för öppen vetenskap på alla organisationsnivåer. Högskolorna stöder det nationella humankapitalets tillväxt bl.a. genom öppen vetenskap och forskning samt användarorienterat utvecklings- och innovationsarbete.

Högskolorna utvecklar på lång sikt tillsammans med forskningsinstituterna samt det övriga arbets- och näringslivet

gemensamma forskningsmiljöer som har förutsättningar att klara sig i en internationell och tvärvetenskaplig verksamhetsmiljö. Högskolorna stärker samarbetet med forskningsinstituterna och arbetslivet och samlar sin kompetens för att stöda detta samt utvecklar sina arbetssätt för att kommersialisera forskningsresultat och innovationer.

Högskolorna samlar sin sakkunskap angående forskningsfinansiering samt utvecklar arbetssätten och samarbetet så att de har bättre förutsättningar att skaffa kvalitetsmässigt konkurrensutsatt kompletterande finansiering för forskning, utveckling och innovationsarbete samt för konstnärlig verksamhet som motsvarar högskolornas strategi och profil.

Åbo Akademi höjer kvaliteten på forskningen och dess internationella synlighet genom att anvisa resurser till sina styrkeområden samt genom samarbete med sina strategiska partners. Akademiens praxis angående öppna data stiger minst till nivå tre under avtalsperioden.

Högskolesamfundet som resurs

Högskolorna bedömer och utvecklar systematiskt ledarskapet och förutsättningarna för expertarbete på alla organisationsnivåer. Högskolorna har en bra och öppen personalpolitik och tar i bruk ett enhetligt och jämförbart verktyg för undersökning av arbetshälsan. Högskolorna främjar jämställdhet och mångfald i sin personalpolitik och genom att utveckla innehållet i sina grundläggande uppgifter. Högskolesamfundet stärks genom att personalens kompetens utvecklas, nätverk bildas, internationella rekryteringar görs samt genom att kunnandet bland inhemska och utländska studerande tas till vara. Högskolorna axlar en betydande roll när det gäller att stärka den kulturella mångfalden inom sitt verksamhetsområde.

Högskolorna hör och engagerar personalen och de studerande i ett tidigt skede av ledarskaps-, organisations- eller andra reformer så att medlemmarna av högskolesamfundet kan påverka och ta ansvar för förändringarna. Högskolorna utnyttjar system för respons från de studerande och anställda samt digitaliseringens möjligheter för att utveckla verksamhetskulturen och rutinerna.

3. ÅBO AKADEMIS UPPGIFT, PROFIL OCH STYRKEOMRÅDEN

Uppgift och profil

Åbo Akademi utgör en öppen svenskspråkig universitetsmiljö för forskning och studier av hög kvalitet med nordisk och internationell förankring. Åbo Akademi har ett särskilt uppdrag att utbilda svensktalande experter för Finlands framtida behov.

Till akademiens särskilda uppdrag, som utgör basen för universitetets profilering av utbildningen, hör även att bära fram utvecklingen av svenskspråkig kultur i Finland, att bevara och förmedla landets svenska kulturarv samt att i sin verksamhet beakta och verka för landets tvåspråkighet. Som en del av detta uppdrag vill akademien vara en bro mellan Finland och det övriga Norden samt främja nordiskt samarbete inom all sin verksamhet.

Styrkeområden och nya, växande utbildnings- och vetenskapsområden

De styrkeområden inom forskning som Åbo Akademi fastställt är: 1) minoritetsforskning, 2) molekylär process- och

materialteknologi, 3) läkemedelsutveckling och diagnostik (med Åbo universitet).

Åbo Akademi har identifierat psykologi, demokratiforskning och religionsvetenskap i globalt perspektiv som sina framtida styrkeområden inom forskning. En utvidgning och förstärkning av profileringen kring minoritetsfrågor är Åbo Akademis viktigaste nya satsning under den kommande avtalsperioden.

4. EXAMENSMÅL

Mål	Åren 2017 - 2020 i medeltal
Högre högskole-examina	520
Det pedagogiska området	100
Hälso- och välfärdsområdet	15
Konst och kultur samt det humanistiska området	100
De samhällsvetenskapliga områdena samt tjänstebranschen	90
Handel, administration och juridik	80
De naturvetenskapliga områdena	60
Databehandling och kommunikation (IKT) samt det tekniska området	75
Mål enligt universitetet	
Doktorsexamina	65
Lägre högskoleexamina	590

Åbo Akademis årsvisa examensmål inom lärarutbildningen under avtalsperioden 2017-2020 är: barntädgårdslärare 60, specialbarntädgårdslärare 20, klasslärare 68, specialklasslärare och speciallärare 22, ämneslärare inom humaniora 38 och inom matematisk- naturvetenskapliga ämnen 30.

Akademien riktar antagningen till det pedagogiska studie- och vetenskapsområdet från allmän pedagogik till lärarutbildningens växande utbildningsbehov (barntädgårds- och klasslärarutbildning, behovet av lärare inom specialundervisning). Akademien utökar antagningarna till det matematisk- naturvetenskapliga studieområdet på det sätt som behovet av lärare i dessa ämnen kräver. I antagningen till det humanistiska utbildningsområdet beaktar akademien behovet av lärare i språkämnen. Akademien utökar yrkeslärarutbildningen.

5. FINANSIERING

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar universitetet nedan stående basfinansiering för de uppgifter som anges i universitetslagen med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), 5, 6 och 7 § i statsrådets förordning om universitetens (770/2009) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (331/2016) till ett sammanlagt värde av 62 058 000 euro från moment 29.40.50 enligt följande:

a) Totalt 55 920 000 euro för basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder.

Som universitetets riksomfattande uppgifter har beaktats Pet-centret och övningskolan. I basfinansieringen ingår årligen totalt 6 100 000 euro (finansieringsnivå år 2017) enligt de riksomfattande uppgifterna för perioden 2017-2020.

Strategisk finansiering 7 000 000 euro (år 2017), 6 600 000 euro (år 2018), 5 400 000 euro (år 2019) och 5 200 000 euro

(år 2020) allokeras för verksamhet enligt universitetets strategi, med beaktande av de åtgärder för strategisk utveckling som anges i avtalet och när de infaller samt:

- Stärkt samarbete inom ramen för KOTUMO-processen och mellan högskolor i Åbo regionen
- Tätare nordiskt samarbete
- Stärkt samarbete i utbildning och nätbaserat utbildningsutbud
- Starkare verksamhetsmodeller till kommersialisering av innovationer

b) I universitetets statsfinansiering ingår 2017 dessutom

1 109 000 i finansiering enligt universitetslagen (558/2009) som står utanför basfinansieringen på kalkylerade grunder.

Totalt 5 029 000 euro för den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som universiteten orsakas.

Beviljad finansiering används inte för stöd till näringsverksamhet.

6. RAPPORTERING

Universitet rapporterar om sin verksamhet i bokslutet och verksamhetsberättelsen samt i en årlig separat rapport om hur målen i avtalet och de centrala åtgärderna för genomförandet av högskolans strategi har utfallit. Universitet ska även motivera eventuella avvikelser från genomförandet av överenskomna mål eller tidpunkter för åtgärderna. Användningen av finansieringen rapporteras enligt universitetens ekonomiförvaltningskod. Universitet informerar proaktivt, utanför den årliga rapporteringen, ministerierna om strukturella reformer med betydande personalkonsekvenser.

Undervisnings- och kulturministeriet säkerställer under avtalsperioden årligen att högskolan har initierat eller framskridit med de avtalsenliga åtgärderna. Vid eventuella problemsituationer för UKM årligen i början av hösten en preciserande diskussion med högskolan för att kontrollera nivån på den tidigare fastställda strategifinansieringen.

Undervisnings- och kulturministeriet bedömer utfallet av avtalet genom skriftlig respons från ministeriet, i samband med styrningsrelaterade högskolebesök och som en del av den årliga statistikuppföljningen.

UNDERSKRIFTER

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, ett för vardera avtalsparten.

Tapio Kosunen
Överdirektör

Marianne Stenius
Styrelseordförande

Hannu Sirén
Direktör

Mikko Hupa
Rektor

BILAGOR